

малодшыя, сярэднія, старэйшыя знаходзяцца адно ад аднаго на бяспечнай адлегласці, яны ўсе займаюцца асобна, і гэта таксама зручна. Абсталяванне ўсё новае і сучаснае — гімнастычныя маты, страхоўкі і гэтак далей. Усім гэтым школа цалкам укамплектаваная. Збудаванне ў цэлым бяспечнае і для вучняў, і для абслуговага персаналу. Праекцёроўшчыкі і будаўнікі гэта ўлічылі і, спадзяёмся, зрабілі максімальна бяспечным знаходжанне ў ёй.

Каб я ўразілася да канца, спецыяльна для мяне арганізуюць выхад на дах. Там таксама ўсё ідэальна — маланкаадводны, вентыляцыйнае абсталяванне, высокія борцікі. Зверху мясцовасць выглядае не менш прывабна.

Пакуль на тэрыторыі мала зеляніны, але гэта пытанне часу. Нядаўна 30 маладых педагогаў, якія пачнуць сваю работу ў магільёўскіх школах, высадзілі туі.

Да пачатку новага навучальнага года засталася ўсяго два дні. Школа № 46 разлічана на 1020 чалавек, за яе парты сядзе 700 вучняў. Дзякуючы новай школе нарэшце з палёгкай уздыхне суседняя, 19-я, якая літаральна трашчала па швах, абслугоўваючы ўвесь вялікі мік-

рараён Казіміраўкі. Дарэчы, для навучэнцаў 19-й школы прыёмным падарункам стане яшчэ і новая спартыўная пляцоўка.

А будаўніцтва ў школе № 46 будзе працягвацца. Другая чарга — стварэнне басейна.

— Мы ведаем, наколькі важны гэты аб'ект для Магілёва, — канстатуе глава адміністрацыі. — Будаўніцтва школы вылося і працягвае весціся пад пільным наглядом кіраўніцтва вобласці і горада.

Дарэчы, мікрараён, дзе з'явілася школа, малады і перспектывіны. Тут будуюцца жыллё для шматдзетных і маладых сем'яў. І, што асабліва прыемна, з нацыянальнай адметнасцю. Нават назвы вуліц кажуць самі за сябе: Цішкі Гартнага, Грунвальдская, Льва Сапегі...

Як растлумачылі ў Магілёўскім абласным упраўленні фінансава-гаспадарчага забеспячэння ўстановаў адукацыі, на рамонт устаноў адукацыі ў вобласці сёлета накіравана 14,5 мільёна рублёў. За кошт сродкаў Сусветнага банка адрамантавалі Мурынборскі вучэбна-педагагічны комплекс у Касцюковіцкім раёне і гімназію ў Глуску. Плануюцца набыццё 24 школьных аўтобусаў і яшчэ васьмі для перавозкі дзяцей з асаблівасцямі псіхафізічнага

развіцця. Умацоўваецца матэрыяльна-тэхнічная база харчблокаў, закупляецца новая мэбля, спартыўнае абсталяванне, даводзяцца да ладу спартыўныя пляцоўкі і стадыёны. Прыкладам таго, што нават у аддаленых ад абласнога цэнтра вёсках ствараюцца добрыя ўмовы для адукацыі дзяцей, служыць вучэбна-педагагічны комплекс у вёсцы Мурын Бор. У сельскай мясцовасці зрабілі практычна новую сучасную школу. Яна перспектывіная, і яе перавагамі зможа скарыстацца вялікая колькасць дзяцей. Пытанні бяспекі для ўстановаў адукацыі заўсёды стаяць на першым месцы. Праводзяцца планавыя восеньскія і веснавыя агляды ўласнікамі будынкаў, камісіямі гар-, райвыканкамаў з прыцягненнем спецыялістаў будаўнічых устаноў, упраўленняў капітальнага будаўніцтва, арганізуюцца камісійныя праверкі ўстановаў адукацыі. Згаданыя аб'екты дасканалы правяраліся пры падрыхтоўцы да новага навучальнага года камісіямі з удзелам прадстаўнікоў гар-, райвыканкамаў, санітарных урачоў, прадстаўнікоў МНС, энергетыкаў. Пашпарты гатоўнасці выдаваліся толькі тады, калі не ўзнікала ніякіх пытанняў.

Нэлі ЗІГУЛЯ, фота аўтара.

бяспека дзяцей

ствараюць пагрозы жыццю і здароўю дзяцей, выяўлена не было, — канстатуе спецыяліст. — Але гэта не нагода для самазаспакаення. Работа над узмацненнем унутрыведамаснага кантролю па захаванні патрабаванняў бяспекі і павышэнні кваліфікацыі службовых асоб павінна быць пастаяннай.

З 9 да 10 верасня ў межах Адзінага дня бяспекі ва ўсіх школах будуць адпрацаваны планы эвакуацыі на выпадак узнікнення пажару. У верасні ва ўсіх школах супрацоўнікі МНС паўдзельнічаюць у класных гадзінах, дзе нагадаюць дзецям правілы пажарнай бяспекі.

Як адзначыла **намеснік начальніка галоўнага ўпраўлення агульнай сярэдняй, дашкольнай і спецыяльнай адукацыі — начальнік упраўлення агульнай сярэдняй адукацыі Міністэрства адукацыі Ірына КАРЖОВА**, пашпарты **гавязьдзі**

тоўнасці падпісаны амаль усім школам. Мясцовыя выканаўчыя органы ўлады правялі мерапрыемствы, якія датычацца прыёмкі школ. Спецыяліст падкрэсліла, што гэта не фармальная працэдура: на месцах ствараліся камісіі, куды акрамя спецыялістаў сістэмы адукацыі ўваходзілі супрацоўнікі МНС і санітарна-эпідэміялагічных службаў.

— Гэта не толькі праверка завяршэння рамонтных работ, а найперш маніторынг бяспечных умоў для арганізацыі адукацыйнага працэсу, — падкрэсліла Ірына Каржова.

У гэтым навучальным годзе ў 3003 школах за парты сядзе 1 мільён 30 тысяч вучняў. З іх 115 тысяч — першакласнікі. У сельскай мясцовасці каля 70 тысяч дзяцей да месцаў навучання будуць падвозіць больш чым 1630 школьных аўтобусаў.

Алена КРАВЕЦ.

ДАШКОЛЬНАЯ АДУКАЦЫЯ НЕ АБАВЯЗКОВАЯ, АЛЕ ЗАПАТРАБАВАНАЯ

У 2019/2020 навучальным годзе каля 456 тысяч дзяцей будуць наведваць больш за тры тысячы устаноў дашкольнай адукацыі. Плануюцца пабудаваны 79 устаноў на 14 тысяч месцаў, стварыць каля 450 груп кароткачасовага знаходжання дзяцей. Аб гэтым расказала **кансультант упраўлення дашкольнай адукацыі галоўнага ўпраўлення агульнай сярэдняй, дашкольнай і спецыяльнай адукацыі Міністэрства адукацыі Любоў ГАРЭЛАВА**:

— У прыярытэце для нас — якасць дашкольнай адукацыі і яе даступнасць для розных катэгорый дзяцей. Колькасць малых ва ўзросце ад трох да шасці гадоў, якія наведваюць дзіцячыя садкі, штогод расце: у 2015 годзе паказчык склаў 94,7 працэнта, у 2019-м — больш за 96 працэнтаў. Пры гэтым дашкольная адукацыя ў нас не з'яўляецца абавязковай. Не даюцца месцы каля 6,5 тысячы дзяцей па ўсёй краіне. Складана ў асноўным у мікрараёнах, дзе ідзе актыўнае будаўніцтва і ўвод новага жылля, у буйных абласных цэнтрах, раёнах і мікрараёнах Мінска, дзе таксама ўзводзіцца сацыяльнае жыллё. Калі мы гаворым пра дашкольную адукацыю, то дзеці могуць атрымаць яе ва ўстановах рознага тыпу: у дзяржаўных дзіцячых садках, санаторных адукацыі, у прыватнасці, вучэбна-педагагічных комплексах, і іншых. Альтэрнатывай дзяржаўным з'яўляюцца ўстановы прыватнай формы ўласнасці: у 2018/2019 навучальным годзе ў краіне такіх функцыянала 12, адукацыю ў іх атрымлівалі 357 дзяцей.

Супрацоўніца Міністэрства адукацыі адзначыла, што ў перыяд з 2015 да 2018 года створана каля 34 тысяч дадатковых месцаў для дзяцей дашкольнага ўзросту, з якіх каля 10 тысяч — за кошт уводу ў эксплуатацыю 53 устаноў дашкольнай адукацыі. Каб бацькі змаглі своєчасова выйсці на работу пасля дэкрэтнага водпуску, а іх дзеці атрымаць якасную дашкольную адукацыю, ёсць магчымасць выбраць час знаходжання малых у садку: 10,5 гадзіны, 12 або кругласутачнае знаходжанне. Карыстаецца попытам і кароткачасовае знаходжанне дзяцей у садках (ад дзвюх да сямі гадзін).

Галоўны спецыяліст аддзела дашкольнай, агульнай сярэдняй і спецыяльнай адукацыі камітэта па адукацыі Мінгарвыканкама Алена МАКАРЭВІЧ адзначыла, што ў гэтым навучальным годзе плануецца павелічэнне колькасці месцаў ва ўстановах дашкольнай адукацыі.

— Мы даём іх усім, хто мае патрэбу, але часта яны знаходзяцца не ў крокавай даступнасці ад дому або работы бацькоў, таму некаторыя адмаўляюцца ад месцаў. Да 2023 года ў сталіцы будзе пабудавана дадаткова 20 садкоў, што вырашыць праблему недахопу месцаў ва ўстановах дашкольнай адукацыі. На сёння назіраецца тэндэнцыя арганізацыі груп дзяцей да аднаго года або двух гадоў. Развіваецца сетка груп лячэбнага знаходжання, а таксама адапта-

цыйных, дзе адукацыя вядзецца з дзіцем па розных кірунках. Ёсць цікавасць да арганізацыі беларускамоўных груп дзяцей, якія збіраюцца па жаданні бацькоў: у 2018/2019 навучальным годзе іх было 144, у 2019/2020 годзе чакаецца 148. Існуюць і школы для матуль, дзе яны і іх дзеці могуць атрымаць дапамогу ад патрэбных спецыялістаў. Акрамя таго, у сталіцы арганізавана работа спецыяльных дзіцячых аўтобусаў «Малыш» ці «Малышок», з дапамогай якіх малыя могуць даехаць да свайго садка, — паведаміла спецыяліст.

Асноўная тэндэнцыя ў дашкольнай адукацыі на сёння — інклюзіўнае навучанне. У краіне функцыянуе 47 устаноў спецыяльнай дашкольнай адукацыі: у Мінску — 13, у Брэсцкай вобласці — шэсць, у Віцебскай — чатыры, у Гродзенскай — восем, у Гомельскай — 13, у Магілёўскай — дзве, Мінскай вобласці — адна. Пра гэта расказала **галоўны спецыяліст профільнага ўпраўлення адукацыі Міністэрства адукацыі Алена МУЛІЦА**:

— Яны ахопліваюць катэгорыі дзяцей з парушэннямі апорна-рухальнага апарату, псіхічнага развіцця, слыху, зроку і іншых. Функцыянуе шырокая сетка груп інтэграванага навучання і выхавання — больш за 1200, сацыяльных груп на базе спецыяльнага школьнага навучання — каля 600. Такая форма адукацыі вельмі запатрабаваная сярод бацькоў. З кожным годам павялічваецца колькасць устаноў спецыяльнай дашкольнай адукацыі для дзяцей з асаблівасцямі развіцця, працэнт развіцця адаптывага безбар'ернага асяроддзя на сёння складае прыкладна 40 працэнтаў.

Ёсць цікавасць да арганізацыі беларускамоўных груп дзяцей, якія збіраюцца па жаданні бацькоў: у 2018/2019 навучальным годзе іх было 144, у 2019/2020 годзе чакаецца 148.

Намеснік начальніка аддзела дашкольнай, агульнай сярэдняй, прафесійнай тэхнічнай і сярэдняй спецыяльнай адукацыі галоўнага ўпраўлення па адукацыі Мінаблвыканкама Антаніна АБАЛЕВІЧ адзначыла, што атрыманне дашкольнай адукацыі ў 2019/2020 годзе па Мінскай вобласці будуць забяспечваць 662 установы адукацыі, у якіх залічана больш за 63 тысячы дзяцей.

— Па краіне выконваюцца сацыяльныя дзяржаўныя стандарты — 89,5 працэнта дзяцей атрымліваюць дашкольную адукацыю, аднак па-ранейшаму застаецца адкрытым пытанне забеспячэння месцамі ў Мінскім раёне — толькі 64 працэнтаў хлопчыкаў і дзяўчынак залічаны тут у дзіцячыя ўстановы. З мэтай павелічэння колькасці месцаў у 2018 годзе ў краіне было створана 1200 дадатковых, з іх 530 за кошт дзяржаўнага бюджэту.

Дар'я ШЛАПАКОВА.